

Brugervejledning

Afdeling 403 – Holbergsvej / Rahbeksvej

Lejligheder og mellemhuse

Senest ændret 16. juni 2025 og erstatter alle tidligere udgaver.

Indhold

Brugervejledning	1
Indhold	2
Brugervejledning	4
Teknikskab i entré	4
El tavle	4
Disponibel plads	4
Fiberboks fra EWII	4
Antennefordeler	4
230V stik	4
Forbindelsesmuligheder TV:	4
Forbindelsesmuligheder IT (bredbånd):	4
Fjernvarmeunit	4
Afspærringsventil vand	5
Fjernvarmeunit	5
Vandmåler	5
Afspærringsventil varme	5
Fjernvarmemåler	5
Indreguleringsventiler/pumper til gulvvarme	5
Aflæsning af varme	5
Aflæsning af el forbrug	6
Sikringstavle i boligen	6
Aflæsning af forbrug af vand	6
Røgalarm	7
Lampeudtag	7
Køkken	8
Emfang	8
Badeværelse	9
Montage af udstyr i badeværelset	9
Blandingsbatteri - brusearmatur	9
Diverse information:	10
Gulvvarme	10
Indstilling af rumtemperatur	10
Antenne	11
Telefon og bredbånd/internet	11

Beskrivelse af ventilation	11
Bilag til vinduer, døre, kogeplade mv.	13
Vinduer.....	13

Brugervejledning

Teknikskab i entré

El tavle

Disponibel plads

til mulig placering af router for trådløst net og/eller DECT-enhed for trådløs fastnet telefoni.

Fiberboks fra EWII

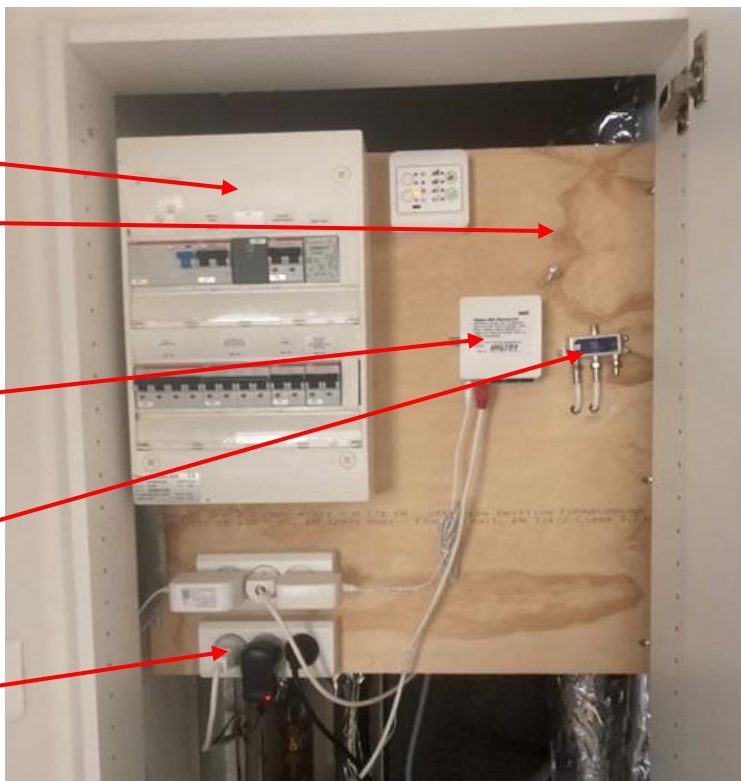
Med mulighed for internet og TV forbindelse

Antennefordeler

med forbindelse til stue og værelser

230V stik

Til forsyning af router og fiberboks

Forbindelsesmuligheder TV:

1. EWII fiber: Coax udtaget i EWII fiberboks forbindes med antenne fordeleren, med et coax kabel med F-connector stik, som skal presses på kablet.
2. Der skal monteres coax kabel mellem fjernsyn og antenneudtag på væg.

Forbindelsesmuligheder IT (bredbånd):

Ønskes trådløst internet placeres router med fordel på træplade i teknikskab og forbindes til fiberboksen med PDS kablet.

Fjernvarmeunit

Fjernvarmeunit er monteret i skab i entré, den forsyner boligen med varme og varmt brugsvand. Ventiler er indstillet klar til brug, **og det er vigtigt at dette ikke ændres, da det ved indflytning er indstillet for mest optimal drift for lejer.**

Hvis der skulle opstå problemer med gulvvarmen/radiatorer eller det varme brugsvand kontaktes udlejer.

Afspærringsventiler til koldt og varmt brugsvand samt varmen er placeret under varmeuniten.

Afspærringsventil vand

Fjernvarmeunit

Stil ikke på denne

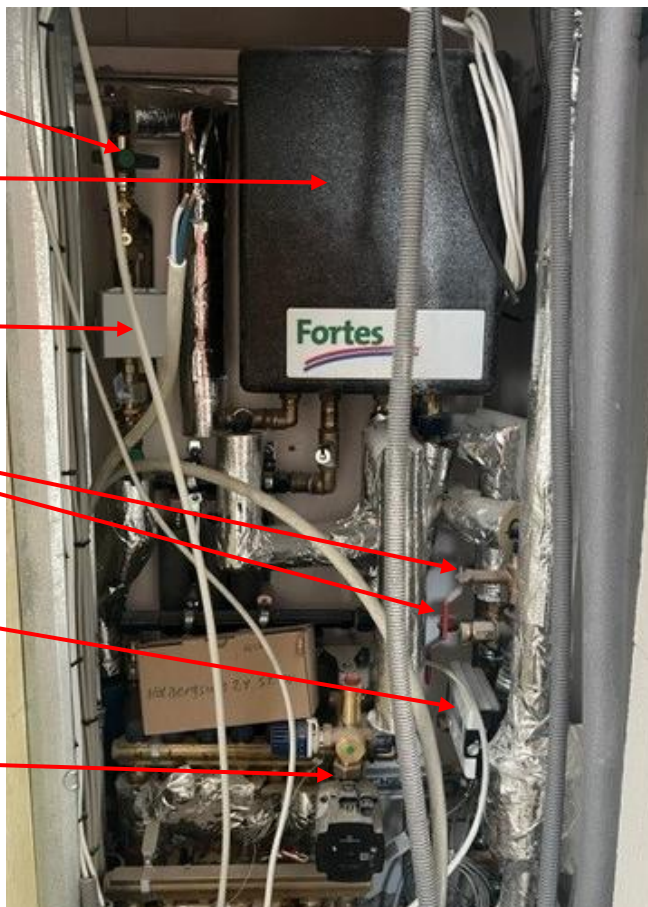
Vandmåler

Afspærringsventil varme

Fjernvarmemåler

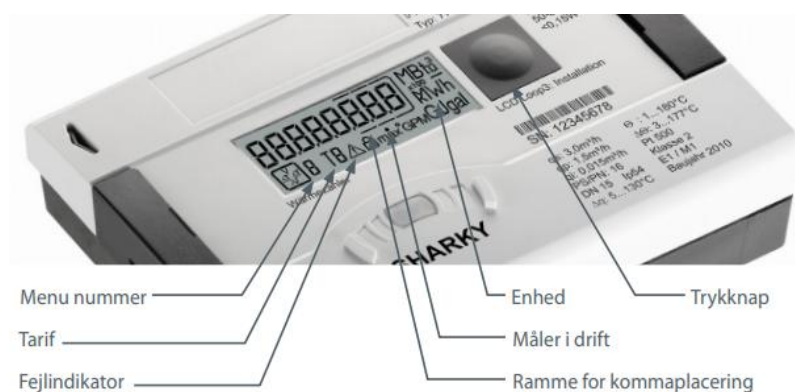
Indreguleringsventiler/pumper til gulvvarme

Må ikke stilles på.

Aflæsning af varme

Varmerforbruget aflæses automatisk på energimåleren af leverandøren. Lejerne kan også selv aflæse forbruget på måleren.

Måleren betjenes med et let tryk på knappen til højre for displayet

Forbrugt varme i kWh	63 15 kWh	1.1
Forbrugt volumen i m ³	127 783 m ³	1.2
Flow	0283 m ³ /h	1.3
Effekt	14 kW	1.4
Frem- og returtemperatur	72 30 °C	1.5
Returført energi	4 160 kWh	1.6
Middel retur temperatur indeværende måned	28.3 °C	1.7
Driftsdage / Fejltimer	0nd 178	1.8
Fejlkoder	E-----	1.9
Displaytest	88888888 MBh	1.10

Betjenes trykknappen ikke i ca. 3-4 min, slukker displayet. Displayet tændes igen ved tryk på knappen

Aflæsning af el forbrug

Dette foregår via en måler som aflæser forbruget i boligen.

El-måleren er placeret i facaden ved siden af din hoveddør, den fjernlæses af leverandøren.

Sikringstavle i boligen

Sikringstavlen er placeret i toppen af teknikskabet. Det er automatsikringer, så der kan ikke skiftes sikringer. Der er også et HPFI-relæ.

HPFI-afbryder og automatsikringer sidder i teknikskabet i entre. HPFI-relæet skal testes 2 gange om året, så er man sikker på, at det virker, hvis der opstår en elektrisk fejl. Afbryderen, som er lovpligtig, fungerer bedst, hvis den jævnligt "motioneres". Man tester HPFI-afbryderen ved at trykke på den hvide/blå testknap.

Det er en god huskeregel at teste den, når vi går over til henholdsvis vinter- og sommertid. Du kan modtage en gratis SMS to gange om året, som minder dig om at teste relæet: Send en sms med teksten "HPFI" til 1245.

Skulle uheldet være ude og en automatsikring slår fra, må den kun slås til 1 gang før *udlejer* kontaktes, da det kan skyldes en fejl i en brugsgenstand eller i den faste installation.

Aflæsning af forbrug af vand

Dette foregår via måler som aflæser forbruget i boligen. Vandmåleren er placeret til venstre for fjernvarmeenheden og fjernlæses af TRE-FOR.

I billede ses aflæseren til vandmåleren, hvor låget er åbent.

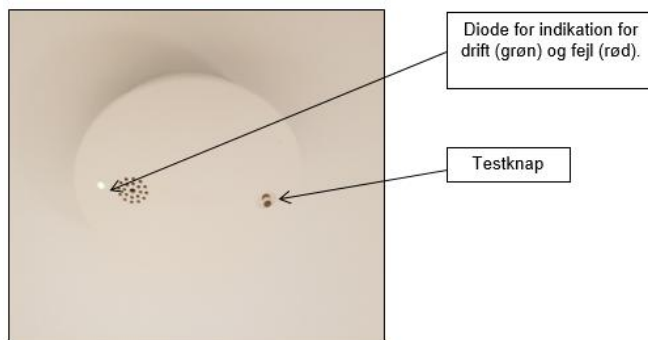
Røgalarm

Husk at kontrollere boligens røgalarm, der er placeret i stuen.

Vedligeholdelse interval udføres således:

Hver måned - Der skal gennemføres en funktionstest.

Tryk på testknappen (op til 20 sekunder), indtil der høres en høj og pulserende alarmtone.

Lyder ingen signalhorn eller blinker lysdioden ikke, skal batteriet udskiftes. Hvis dette ikke fører til succes, skal røgalarmen eventuelt udskiftes.

Brandalarmen er tilsluttet til 230V og har batteri som backup.

Lampeudtag

Det er vigtigt at aflastningsbøjlen spænder omkring selve den ydre kappe på lampeledningen.

I lampestederne er der følgende klemmer:

M1 = Mellemledning eller tændledning, klemme til tilslutning af lampen, således den kan tændes og slukkes.

Når der tændes på afbryderen, kommer der spænding på denne klemme. (brun eller sort ledning)

N = Nulledning / nullen, klemmen for tilslutning af nulledningen (blå ledning)

Jordsymbol = Jordledning, jordklemmen til tilslutning af jordledning fra lampen (gul/grønne ledning).

Skal man tilslutte en almindelig 230V lampe, med 2 ledere i ledningen, (typisk en brun og blå) skal den brune monteres i M1, og den blå i N. Så skulle lampen gerne lyse når der tændes på kontakten / afbryderen.

BETJENING

DA

GENERELLE OPLYSNINGER

Produktet er udstyret med LED-belysning 6,5 W, aluminiumsfilter og Easy Clean.

FUNKTION

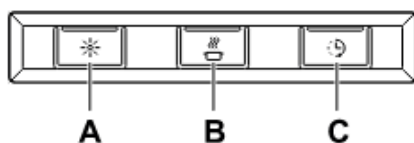

Fig. 1

A. Belysning.

B. Spjældfunktion. Åbning/lukning.

C. 1. Forlængelse af timer (+30 minutter).
2. Filteralarm. Hvis filteralarmen er aktiveret (se programmering nedenfor), begynder LED'en at blinke, når det er tid at rengøre filteret. Efter rengøring holdes knap C inde i 2 sekunder for at nulstille systemet.

Spjældet lukkes automatisk efter maks. 60 minutter eller ved tryk igen på knappen B.

Lad gerne spjældet være åbent lidt tid før og efter madlavningen for at forhindre spredning af mados i rummet.

Produktet er udstyret med en filteralarm. For at aktivere/deaktivere filteralarmen, se nedenfor.

Programmering

1. Åbning af programmering: Hold knap A og B inde i 3 sekunder, så de begge blinker 3 gange. Programmeringstilstanden er nu aktiv i 30 sekunder.
2. Vælg funktion: Tryk på knap for valgt funktion for at aktivere/deaktivere funktionen.

Knap	Funktion
C	Filteralarm

Dioden på knappen lyser, når funktionen er aktiveret.

3. Gem programmering: Hold knap A og B inde i 3 sekunder. Knap A og B blinker 2 gange for at bekræfte, at programmeringen er gemt.

Obs!

Se særskilt vejledning, hvis produktet er udstyret med komfuralarm eller komfurvagt.

PLEJE OG VEDLIGEHOLDELSE

Rengøring af filter

Emhætten tørres af med en fugtig klud og opvaskemiddel. Filtrene skal rengøres mindst hver anden måned ved normal brug. Rengør oftere ved hyppig anvendelse.

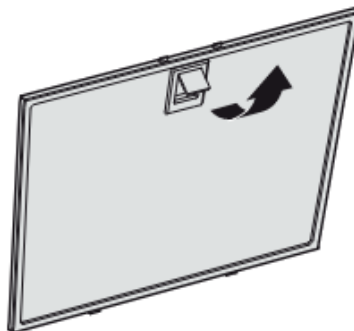

Fig. 2

Fjern fedtfilteret ved at åbne låsen, Fig. 2. Håndtér fedtfilteret med forsigtighed, og undgå at bøje det.

Læg filteret i varmt vand tilsat opvaskemiddel. Filteret kan også vaskes i opvaskemaskine.

Monter fedtfilteret igen efter rengøring. Sørg for, at det klikker på plads.

Rengøring af øvrige dele

Emhætten og spjældet skal rengøres indvendigt mindst to gange årligt.

Spjældet rengøres grundigt med en våd klud og opvaskemiddel i både åben og lukket position. Spjældet håndteres forsigtigt.

Badeværelse

Montage af udstyr i badeværelset

Der må **ikke bores huller i fliserne**, da der er gulvvarmeslanger i gulvet, der kan blive beskadiget.

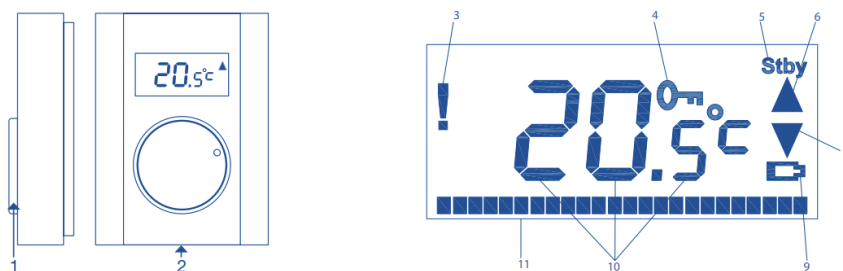
Blandingsbatteri - brusearmatur

Brusearmaturet er med en skoldningsspærre ved 38° C. I den ene side regulerer man vandmængden, og i den anden side regulerer man temperaturen på vandet. Skru jævnlige op og ned for temperaturen for at "motionere" termostaten og for at undgå tilkalkning i blandingsbatteriet.

Diverse information:

Gulvvarme

I lejligheder i stueplan er der gulvvarme i alle rum, temperaturen reguleres på rumtermostaten i hvert rum. Hvis man ændrer indstillingen på termostaten, varer det op til 8 timer, inden den nye temperatur har bredt sig til gulvet. Hvis gulvet føles koldt, skal termostaten stilles til en lidt højere værdi. Føles gulvet for varmt skal man regulere ned på termostaten, det vil sige stille termostaten til en lidt lavere værdi. Når den indstillede temperaturen i rummet, er opnået, lukker gulvvarmen automatisk ned for varmetilførslen.

Overblik over rumtermostaten

Nr.	Benævnelse	Symbol	
	Termostat hus		
1			Dreje/tryk knap for indstilling af rumtermostat
2			Låsetap
	Termostat display		
3		!	Advarselssymbol. Hvis dette symbol blinker, har rumtermostaten mistet forbindelsen til styreenheden. Vises symbolet, men uden at blinke, er enten AL lo eller AL Hi overskredet.
4		0	Viser at termostaten er låst
5		Stby	Viser at termostaten er i standby mode
6		▲	Viser at der er varmekald fra rumtermostaten. Ved kontrol af signalstyrken angiver pilen signalstyrken af det sendte signal.
7		—	Angiver at gulvsensoren er aktiv og at termostaten regulerer efter gulvtemperaturen og ikke rumtemperaturen.
8		▼	Ved kontrol af signalstyrken angiver pilen signalstyrken af det modtagne signal.
9		🔋	Lav batteristand
10			Viser aktuel tekst eller tal
11		■ ■ ■	Under indstillingen vises der i bunden af displayet en bjælke, der går ud fra midten. Når indstillingstemperaturen hæves, vil bjælken udvide sig til højre og hvis indstillingstemperaturen sænkes, vil bjælken udvide sig til venstre.

Indstilling af rumtemperatur

Termostaten viser som standard den aktuelle temperatur i rummet. Når du drejer på knappen, kan temperaturen indstilles i den ønskede rumtemperatur. Under indstillingen vises der i bunden af displayet en bjælke, der går ud fra midten. Når indstillingstemperaturen hæves, vil bjælken udvide sig til højre og hvis indstillingstemperaturen sænkes, vil bjælken udvide sig til venstre

Antenne

Der er mulighed for TV fra følgende signaludbydere: Yousee og EWII.

Deres signal til boligen er afsluttet i teknikskabet i entré. Der er udført antennestik i stue samt i værelser og antennekabler er ført til teknikskab. Beboeren skal ved indflytning tilslutte antennekablet til den signaludbyder, de har valgt.

Ønsker beboeren at benytte mere end et antennestik skal der monteres en antenneforstærker med de antal udgange der ønskes. Det skal man selv betale.

Telefon og bredbånd/internet

Der er mulighed for bredbånd/internet fra følgende signaludbydere: EWII, YouSee og TDC. EWII fiber er afsluttet i teknikskabet i depotrum.

For internet via Yousee og TDC er afsluttet i teknikskabet i depot rum.

Beboeren kan ved indflytning med fordel placere trådløs telefon/trådløs router for internet i selve teknikskabet.

Beskrivelse af ventilation

I din bolig er der installeret et ventilationsanlæg, som suger fugtig luft ud og blæser filtreret frisk luft ind, mens varmen bliver genbrugt.

Ventilationsanlægget suger fra bad og køkken og tilfører frisk luft ind i stue og værelser. Den friske luft tilføres ind gennem ventilerne, der sidder i vægge/loft. Luften bliver opvarmet til ca. 20-21° C inden den blæses ind i lejligheden, så det ikke trækker. Luften kan føles kold, hvis du holder hånden op foran ventilen, hvilket skyldes lufthastigheden omkring ventilen - den samme effekt, som når det blæser meget udenfor og føles koldt selvom temperaturen faktisk er høj.

Ventilationsanlægget er placeret i loftet i entreen i boligen.

Ventilationsanlægget er indstillet, så der kommer lige så meget frisk luft ind i lejligheden, som der suges ud af lejligheden. Lejligheden bliver, som følge af anlæggets indstilling, luftet ud hele tiden. Det koster ikke ekstra i varme, da varmen bliver genbrugt i varmeveksleren, og dette giver samtidig et bedre indeklima.

Ventilerne må ikke dækkes til, og der må ikke stilles møbler eller andet foran dem. Dækkes ventilerne til, ødelægges luftbalancen, hvilket vil øge risikoen for dårligt indeklima og skimmelsvampe på grund af fugt, samt give en lavere varmeregning, fordi der kan komme mere koldt luft ind udefra.

Ventilationsanlægget passer sig selv, og som beboer skal du ikke regulere på noget.

Oplever du problemer med ventilationsanlægget skal du henvende dig til udlejeren.

Ventilationsanlægget er indstillet så det kører op på maksimal hastighed, når emfang i køkkenet tændes, dette kan medføre støjgener.

Beboeren skal støvsuge de filtre der sidder i ventilerne.

Eksempler på filtre, som trænger til at blive rengjort* samt et filter som er renset **.

*skal rengøres

*skal rengøres

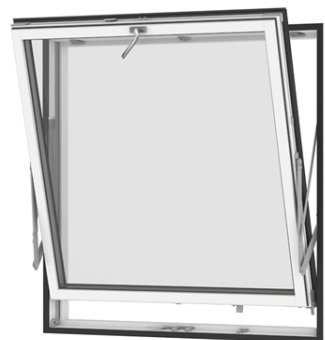
** er rengjort

Bilag til vinduer, døre, kogeplade mv. Vinduer

Fordele ved topvendevinduer

Der er mange fordele ved at vælge et topvendevindue, og derfor er vinduestypen et godt valg til mange boliger:

- Funktionelt vindue
- Velegnet til etagebyggeri
- Nem vinduespudning
- Flere udluftningsmuligheder
- Børnesikret vindue (åbningsbegrænser)
- Kan benyttes som redningsåbning
- Tilvalg gør vinduet mere funktionelt

Luft ud uden at åbne vinduer

Du kan også vælge at få leveret dine topvendevinduer med en indbygget **friskluftventil**, så du kan lufte ud uden at åbne dit vindue. Friskluftventiler fungerer bedst, hvis du har mere end én i dit hjem. Derved kan luften strømme gennem boligen og ud igen.

Åbningsbegrænser fungerer som børnesikring

Rationels topvendevinduer leveres med en åbningsbegrænser som standard, der stopper vinduet, når det er 10 cm åbent. For at åbne vinduet yderligere skal du deaktivere åbningsbegrænsen. Det gør du ved at trække vinduet lidt tilbage og trykke på udløseren i bunden af karmen. Derved fungerer åbningsbegrænsen som en **børnesikring**, der giver en større tryghed i dit hjem.

Vedligehold, rengøring og smøring

optimal beskyttelse mod korrosion. Produkterne kan anvendes overalt til indvendig og udvendig montering, hvor produkterne bidrager med optimal funktion og kvalitet.

Materiale og overflade

Rustfrit stål er særdeles velegnet til brug, hvor der stilles krav om stor slidstyrke, høj hygiejne og god korrosionsmodstand.

Rustfrit stål danner en tynd, beskyttende oxidhinde, der giver en tæt, bestandig overflade med stor styrke overfor mekanisk belastning.

På trods af indholdet af bl.a. nikkel betragtes rustfrit stål som et ikke-allergisk materiale ved anvendelse til dørgreb, beslag og lignende. En række del-komponenter kan være fremstillet i andre materialer såsom polymer, messing eller aluminium. Anvendelsen af disse er sket under hensyntagen til produktets optimale funktion, produktion og holdbarhed.

Rengøring og vedligehold

Kontroller med passende mellemrum funktion og montering af beslag, og efterspænd eventuelle løse befæstigelses samt rengør produktets overflader.

I områder og miljøer med forøget påvirkning af svovl- og nitrogenoxider samt i kystnært miljø med nedslag af chlorid kan den beskyttende oxidhinde på rustfrit stål blive angrebet, således at overfladen anløber og eventuelt danner rødbrune skjolder, som kan minde om rust. Der er dog kun tale om angreb af overfladisk karakter.

Misfarvningerne kan nemt forebygges eller fjernes ved almindelig renholdelse af overfladen.

Til rengøring anvendes varmt vand, mildt rengøringsmiddel, bløde børster eller syntetiske pudsesvampe. I særlige tilfælde kan anvendes polermiddel specielt egnet til rustfrit stål. Benyt aldrig skure-/stålsvampe eller stålbørster, da dette kan beskadige overfladen!

Kun ved korrekt montage og vedligeholdelse er produktet dækket af garantien.

Miljøforhold

Anvendt alene afgiver rustfrit stål ingen skadelige dampe eller metaller fra sig. Generelt klassificeres rustfrit stål ikke som miljøfarligt affald, men da materialet indeholder bl.a. tungmetaller bortskaffes produkterne som jern/metal erhvervsaffald, hvilket sikrer optimal sortering og recirkulering.

Specifik smøreanvisning

Sidehængt hængsler

Hængsler på sidehængte vinduer og døre smøres med syrefri olie under gentagende aktivering. Der kan med fordel smøres med en syrefri fedt, dog vil det her være nødvendigt at løfte rammen af tapstykkerne og påføre fedt direkte på taperne.

Topstyret, sidestyret og vendbart

Disse er alle af typen glidebeslag, og skal smøres i alle ledforbindelser under gentagende aktivering.

gende aktivering, således at smøremidlet vandrer ind mellem de indbyrdes bevægelige arme. Der skal smøres både udvendigt på ledforbindelserne, og i spalteåbningen mellem armene. Til dette anvendes en let indtrængende syrefri olie efterfulgt af en langtidsvirkende syrefri fedt på spraybasis.

Glideflader, glideskinner og glideklodser holdes rengjorte og fri for snavs for at lette glidefunktionen.

Der kan påføres tørglidemiddel på glidefladerne for at lette friktionen. Brug aldrig olie på disse flader, da det binder støv og snavs til overfladen. For vendbare vinduers lodrette glideskinner gælder det, at de skal smøres med smøremidlet Shell Cassida RLS 2.

Glideflader

Alle glideflader er anodiseret aluminium, og skal rengøres periodisk alt efter klimaforhold og luftforureningsgrad. Det anbefales, at overfladen gnides med klud eller svamp. Der må aldrig anvendes smergellærred, ståluld, soda eller andre rense- og slibemidler indeholdende alkalier eller syre på disse flader, men kun neutrale rengøringsmidler (*bilshampoo*).

Kolvepaskviler

Disse smøres med syrefri olie eller syrefri fedt på spraybasis i låsekassen og ved kolver samt på slutblik. Smøringen skal foretages under gentagende aktivering.

Friktionsbremses og glidebremses

Disse smøres normalt ikke, men sørg altid for at holde glideskinnen ren. Er der behov, kan grebsaktiveret bremse i forbindelse med kolvepaskviler på sidehængte vinduer og terrassedøre smøres let med tørglidemiddel.

Værktøj i forbindelse med smøring

Smøring foretages nemt ved hjælp af oliekanne, injektionssprøjte eller spraydåse med et tyndt rør. Yderligere rådgivning fås ved henvendelse til Idealcombi's serviceafdeling på tlf.: 9688 2500.

Generelt om eftersyn af tætningslister og glasbånd

Samtidig med den årlige smøring bør tætningslister og glasbånd ses efter.

Tætningslister

Vores tætningslister er fremstillet i EPDM gummier, og flere af dem i en kombination, hvor foden er massiv og anslaget er i blød celledgummi. Tætningslisterne kræver ikke nogen egentlig vedligeholdelse, men de bør holdes rene og frie for snavs. Det gøres ved at tørre dem af med en klud, opvredet i lunkent vand tilsat et neutralt rengøringsmiddel, én gang om året.

Tætningslisterne kan med fordel stryges med en silikonestift for at mindske friktionen ved betjening og bevare elasticiteten.

Vedligehold, rengøring og smøring

Kontroller ligeledes at tætningslisternes position og fastholdelse er i orden, og at listerne fortsat opfylder deres tætningsfunktion.

Alle tætningslister er løstmonteret i en omløbende notgang, hvorfor det er en enkelt operation at af- og genmontere tætningslisterne ved de fleste elementtyper, hvis de beskadiges og skal skiftes ud - eller i forbindelse med vedligehold af overfladebehandlingen.

Tætningslister må aldrig overmåles eller stryges med træbeskyttelse | olier.

Glasbånd

Vores glasbånd er fremstillet af EPDM/cellegummier, og de kræver som sådan ingen speciel vedligeholdelse udover, at de holdes rene og frie for snavs, som beskrevet under tætningslister. Yderligere rådgivning fås ved henvendelse til Idealcombi's serviceafdeling på **tlf. 9688 2500**.

Vedligeholdelse af pulverlakeret overflade på aluminium

Den udvendige aluminiumsafdækning er som standard cromfri og overfladebehandlet med en polyester pulverlak,

Denne behandling giver en meget stærk og vejrbestandig overflade, som kræver et minimum af vedligeholdelse. I praksis begrænser den sig til afvaskning et par gange om året

med **blød** børste eller klud og lunkent vand tilsat et neutralt vaskemiddel (bilshampoo).

Mindre skader i overfladebehandlingen vil ikke have nogen indflydelse på elementets holdbarhed, da der på blotlagt aluminium hurtig dannes et naturligt oxidlag, som hindrer korrosion og angreb af hvidrust.

Af kosmetiske grunde kan der dog være ønske om, at udbedre sådanne skader, og her står Idealcombi's serviceafdeling naturligvis gerne til rådighed med råd og vejledning på **tlf: 9688 2500**.

Vedligeholdelse af anodiseret overflade

Den udvendige aluminiumsafdækning på vores produkter i træ-aluminium kan alternativt leveres anodiseret (eloxeret). Efter at alu-profilerne har gennemgået den kemiske forbehandling, og er blevet grundigt rengjort, gennemgår alu-profilerne en elektrolytisk proces. Jævnstrøm sendes gennem profilerne, der bliver anode, hvorved overflade-metallet omdannes til oxid, og denne proces pågår, indtil den ønskede lagtykkelse er nået.

En anodiseret overfladebehandling giver en særdeles god korrosionsbestandighed i de fleste miljøer. Samtidig er overfladen meget glat og smudsafvisende, og den har evnen til vedvarende at bevare det, vi kalder "nyt" udseende.

Anodiserede alu-profiler er næsten vedligeholdelsesfrie under forudsætning af, at overfladen rengøres, hvilket i praksis betyder

afvaskning et par gange om året med blød børste eller klud og lunkent vand tilsat et neutralt vaskemiddel (*bilshampoo*).

Generelt om overfladebehandling på træ-dele

Harpiks-knopper og knastgennemslag

Idealcombi kvalitetsoptimerer og fingerskarer alle træprofiler, hvilket betyder, at vi fjerner mindst 95% af alle knaster, vindridser og andre defekter. Det giver træprofilerne større stabilitet, og problemet med knastgennemslag, gule skjolder og harpiksknopper i overfladebehandlingen er stærkt reduceret.

Træ er et levende naturmateriale, og det må derfor accepteres, at der selv med den bedste overfladebehandling kan dannes harpiksknopper under malingen, og der kan forekomme gennemslag fra imprægneringen.

Hvis harpiksen trænger igennem malingen, som små dråber, kan den let fjernes med sprit. Hvis harpiksen sidder som knopper under malingen, bør der gå 2-3 år, eller indtil harpiksen er kommet igennem overfladebehandlingen, hvorefter den fjernes med sprit, eller i grovere tilfælde skræbes og slibes bort, inden der males på ny. Specielt ved lyse farver kan der forekomme gule misfarvninger, der, som oftest, let lader sig fjerne med sprit.

Disse problemer er ofte mere udtalte i år med varme somre (tropisk klima) og kan komme meget hurtig på specielt sydvendte facader.

Se i øvrigt DVV's bilag til de Tekniske Bestemmelser, som omhandler "Forventet udfald af industrielt overfladebehandlede træelementer" – side 31.

Vedligeholdelse af overfladebehandling på træ-dele

Samtidig med jævnlig afvaskning af trædelen i lunkent vand tilsat et neutralt rengøringsmiddel bør man være opmærksom på, om der er opstået skader på – eller en nedbrydning af overfladebehandlingen.

Hvis der er behov for genoprettelse af en nedbrudt overfladebehandling bør følgende fremgangsmåde anvendes:

Afrensning

Et effektivt forarbejde er afgørende for behandlingens holdbarhed og vedhæftning. Der startes med en grundig afvaskning med vand tilsat ammoniak eller grundrengøringsmiddel (ikke opvaskemiddel). Løstsiddende maling skræbes af og eventuel harpiks kan fjernes med sprit.

Grunding

Eventuel blotlagt træ, som vender mod det fri, grundes med klar træbeskyttelse, grundingsolie. Når den er tør slibes let med sandpapir på alle flader og kanter og slibestøvet fjernes med børste eller klud.

Termisk sprængning | Varm kant

Problemet med udvendig kondens hænger som regel sammen med energiruder med en meget lav U-værdi.

Årsagen er primært, at varmeoverførslen fra indvendig til udvendig side af rudekonstruktionen er så lille, at den udvendige glasoverflade får en lavere temperatur end tilfældet er ved en almindelig termorude.

Som standard bruger Idealcombi A/S ruder i energiklasse A med lav-emissionsbelægning og en U-værdi på 1,1.

Man kan ikke hindre det fysiske fænomen "udvendig kondens".

Termiske sprængninger af termoruder

Idealcombi A/S har i sine vindueskonstruktioner og ved monteringen af termoruderne i rammen taget hensyn til at glasset "arbejder" som en naturlig følge af temperatursvingninger.

Hvis en termorude udsættes for uensartede varmepåvirkninger, kan det forårsage termiske spændinger i glasset.

F.eks. hvis ruden udsættes for slagskygger eller der klæbes (specielt mørkefarvede) streamers, plakater eller skilte på ruden, eller hvis ruden males helt eller delvis, eller hvis der klæbes plastfilm/solfiltre på ruden.

Det samme kan ske, hvis der placeres varmereflekterende materialer tæt op af ruden, eller hvis udluftning forhindres med baggrund i tunge gardiner, persiener eller

store planter som kan medføre en uens opvarmning af ruden.

Termoruden kan under sådanne forhold absorbere så meget solenergi, at spændinger får glasset til at revne i et meget karakteristisk brud.

For at undgå termiske sprængninger under sådanne forhold skal der anvendes hærdet glas i termoruden.

Skader, der er opstået på grund af ovennævnte forhold, er ikke omfattet af glasleverandørens og Idealcombi's garanti.

Varm kant

Varm kant er et termoplastisk afstandsprofil mellem de to lag glas i superlavenergiruden. Afstandsprofilet er mindre varmeledende end traditionel profil i metal, derfor hæves temperaturen langs rudens kant, kuldebroen reduceres og risikoen for indvendig kondens i randzonen minimeres.

I produktionsprocessen monteres den varme kant den enkelte ruden, inden element samles og færdiggøres. Derfor kan påsætningsstedet godt afvige minimalt fra rude til rude i det enkelte element. Denne afvigelse har dog ingen betydning for den varme kant's isoleringsevne.

Termoruder

Indvendig kondens på termoruder

Indvendig kondens kan forekomme på termoruder og er bestemt af:

- De fugtmængder som beboernes aktivitet tilfører boligen
- Rummets opvarmning
- Ventilationsforhold.

Hvis kondensvand fra en rude gennem længere tid løber ned i ramme-/karmkonstruktionen, kan det medføre vækst af skimmelsvampe og i værste fald rådskader på trædelene.

Der er nogle ting/forhold som kan give fugt i boligen. Vær f.eks. opmærksom på følgende:

- At nye vinduer er betydeligt mere lufttætte end gamle. Efter en vinduesudskiftning er der derfor større behov for udluftning end tidligere
- At nybyggede huse skal luftes ud ofter end gamle huse. Udtørningsfasen for nye huse kan strække sig over mere end 1 år. Det gælder også ved om- og tilbygning
- At et voksent menneske – eller en middelstor hund – afgiver ca. 2 liter vand i døgnet
- At madlavning, badning samt tøjvask og tørring fra to voksne og to børn, nemt afgiver 3 – 5 liter vand i døgnet
- At fugtproblemerne vokser, når rumtemperaturen sænkes og svinder når rumtemperaturen hæves. Selv en kortvarig sænkning af temperaturen (f.eks. om natten) kan give kondensvand på ruderne
- At tætte gardiner og brede vinduesplader/-karme kan gøre luften stillestående ved ruderne, så luften

bliver kold og fugtig og danner kondens på glasset

- At utilstrækkelig udluftning giver dårligt indeklima, der kan give sig udslag i hoste, hovedpine, svien i øjnene, udslæt og luftvejsallergi
- At en bolig, der i 8-14 dage har været udsat for høj luftfugtighed, skal udluftes særlig godt. Det gøres ved at åbne 2-3 vinduer i ventilationsstilling døgnet rundt, samtidig med, at du hæver temperaturen 4-5° C over det normale i 8-10 dage. Du kan også lade emhætten køre i køkkenet døgnet rundt
- At på dage med roligt vejr vil solen tilføre mere gratis varme end den, der forsvinder ved normal udluftning
- At det er en balanceakt at finde det optimale punkt for energibesparelse og minimering af fugtproblemer.

Udvendig kondens på termoruder

Det er først indenfor de senere år at problemet med udvendig kondens (dug) på energiruder er opstået, når udstråling til himmelrummet medfører, at temperaturen på det yderste glaslag bliver lavere end udeluftens dugpunktstemperatur. Dette forhold indtræffer typisk i de perioder, hvor luftens relative fugtighed (RF) nærmer sig 100%.

Udvendig kondens på energiruder opstår typisk i efterårs- og forårmånederne – oftest om natten og i formiddagstimerne, indtil kondensen fjernes af solen og vind. Især i månederne april og september kan problemet være mere udtalt.